

Meer ruimte voor maatwerk bij overlijden ouder(s) jongvolwassenen

Bijdrage Aedes - Rondetafelgesprek Tweede Kamer

13 september 2021

In het kort

Wanneer jongvolwassenen hun ouder(s) verliezen zijn dit uiterst verdrietige omstandigheden. De Tweede Kamer zal op 16 september in een rondetafelgesprek spreken over jongvolwassenen die in deze situatie hun corporatiewoning moeten verlaten. In dergelijke treurige omstandigheden is er bij corporaties altijd sprake van maatwerk en wordt gelukkig in de meeste gevallen in goed onderling overleg een oplossing in de vorm van een passende woning gevonden. Het is belangrijk dat elke situatie met de benodigde aandacht en zorg bekeken wordt. Aedes pleit al langer voor meer maatwerk mogelijkheden in de vorm van een ruimere overgangstermijn. Daarnaast werken we aan een gezamenlijke gedragscode. Met een combinatie van aanpassingen zullen corporaties instrumenten in handen gegeven worden om nog beter maatwerk te kunnen leveren in deze schrijnende situaties. Zo kunnen corporaties samen met deze jongvolwassenen altijd tot een passende oplossing komen.

Corporaties en maatwerk

Frequentie

Volgens het CBS komt het jaarlijks bij 82 inwonende jongvolwassenen voor dat zij na het overlijden van hun ouder(s) achterblijven in een sociale huurwoning van een corporatie. Van deze 82 jongvolwassenen verhuizen er jaarlijks gemiddeld ongeveer 40 binnen zes maanden naar een andere woning. Dit komt overeen met de resultaten van een Aedes enquête onder 24 corporaties. Dat betekent dat deze situatie bij de meeste corporaties maar maximaal 1 keer per jaar voorkomt.

Juridisch kader

Voor corporaties staat het leveren van maatwerk in deze situaties voorop. Doordat deze casussen zich niet frequent voordoen, dient elke individuele casus met persoonlijke aandacht behandeld worden. Dit betekent dat de corporatie en bewoner op een gepast moment met elkaar om tafel gaan zitten. Waarbij de mogelijkheden op een zorgvuldige en invoelende manier met de bewoner besproken worden. Of de bewoner in het ouderlijk huis kan blijven of dat er samen naar een ander passend huis wordt gezocht, hangt af van de specifieke situatie. Hierbij kijkt de corporatie onder meer naar duurzame huishouding, vraag/aanbod van het woningtype en financiële passendheid. Bestaande wetgeving schrijft voor dat mensen die geen duurzaam huishouden vormen, twee maanden in de woning mogen blijven na het overlijden van de laatste ouder en dan naar een andere passende woning moeten vertrekken. Bij wet is geregeld dat huur niet overerfbaar is. Dat wil zeggen dat wanneer de ouder(s) de huurder is (/zijn), dan gaat de huur na overlijden niet automatisch door op de (volwassen) kinderen.

Samen zorgen voor passende oplossingen

Een overgangstermijn van twee maanden is gezien de emotionele belasting voor de jongvolwassene bijzonder kort en al helemaal in de huidige woningmarkt. Aedes heeft in een expertgroep meegewerkt om de situaties in kaart te brengen en oplossingen voor te stellen. En heeft daarin, evenals in een brief naar de Tweede Kamer, gepleit voor een combinatie van verschillende maatregelen die corporaties ondersteunen bij de maatwerkbenadering, waaronder een langere overgangstermijn.

Het zijn verdrietige situaties waarin gezamenlijk moet worden gezocht naar een passende oplossing. Het permanent toewijzen van een meerkamerwoning aan de jongvolwassene heeft grote gevolgen voor de vele andere urgenten en woningzoekenden op de wachtlijst. Het is namelijk niet eerlijk naar andere

woningzoekenden als grote meerkamerwoningen door eenpersoonshuishoudens worden bewoond. Corporaties dienen zorg te dragen voor een eerlijke en rechtvaardige verdeling van de sociale woningvoorraad. Door woningzoekenden in passende woningen te plaatsen, zorgen we dat zoveel mogelijk mensen kunnen worden gehuisvest.

Meer tijd en ruimte voor toepassing van de menselijke maat

Aedes zou graag zien dat de politiek voor enkele aanpassingen kiest waardoor woningcorporaties meer mogelijkheden tot maatwerk krijgen. Met deze maatregelen zullen corporaties altijd kunnen zorgen voor een passende oplossing.

Wettelijke uitbreiding overgangstermijn

Om de jongvolwassenen meer ruimte te geven een passende oplossing te vinden, moeten corporaties de mogelijkheid hebben de jongvolwassenen tijdelijk langer in de woning te kunnen laten wonen. Dit kan bijvoorbeeld door de overgangstermijn uit te breiden. De wet schrijft voor dat jongvolwassenen twee maanden na het overlijden van de laatste ouder de woning moeten verlaten. In de huidige woningmarkt is dat een onrealistische termijn. Gelet op de emotionele impact is deze termijn ook onwenselijk. Aedes zou graag zien dat dit ook wettelijk vastgelegd wordt, zodat corporaties altijd deze mogelijkheid kunnen bieden.

Opstellen leidraad bij het handelen in betreffende situaties

Aedes is betrokken bij het opstellen van een gedragscode. Deze gedragscode schetst de mogelijkheden en kaders waarbinnen corporaties maatwerk kunnen leveren. Elke situatie en jongvolwassene is uniek en vereist een passende behandeling op maat. In de gedragscode wil Aedes opnemen dat corporaties in deze gevallen, altijd een alternatieve, passende woonruimte aanbieden. Ook is er meer aandacht nodig van de gemeente en zorgpartijen. Goede zorg en begeleiding van deze jongvolwassenen is meer dan alleen de woning.

Conclusie

Binnen de huidige wet- en regelgeving en met inachtneming van de schaarste in het aanbod in de volkshuisvesting spannen corporaties zich in om het beste maatwerk voor deze jonge wezen te kunnen leveren. Aedes ziet graag dat door een combinatie van maatregelen corporaties meer ruimte krijgen om passend maatwerk te kunnen leveren. Daarmee zullen corporaties in deze verdrietige situaties altijd zorgen voor een passende oplossing. We gaan hierover graag in gesprek.

Meer informatie:

- Hester van Buren, AB-lid Aedes, bestuurder Rochdale
hvanburen@rochdale.nl
- Richard Bos, Public Affairs Aedes
Tel. 06-51926072 / r.bos@aedes.nl

